

AA-3202

Seat No. _____

M. A. (Part - II) Examination

April / May - 2003

Prakrit (Main) : Paper - V

(१) : सणतुकुमार चरित; नायाधम्मकहाओ अध्ययन - २, ३, ४, ६, ७, ९, १५

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

१ (अ) गमे ते ऋषिनो गुजराती, छिन्दी अथवा अंग्रेजभां अनुवाद करो : १५

1 (a) Translate any **three** into Gujarati, Hindi or English : 15

- (१) जत्थ गिरिवर-तुंग-करिणय-
गंडत्थल-परिगलिर-दान-वारि-परिसित्त धरणिहिं ।
अवसारिय-खर-किरणि निवह-निवह-सिय-छत्त-रयणिहिं ॥
हियइच्छिय-वियरण-चउर-निव-कय-तोस-विसेसु ।
न सरह गिम्हि वि पाउसह कहमवि लोगु असेसु ॥
- (२) जेण सिरि-वइ रइउ गोर्विदु
पंचाउहु रइहि पिउ उव्वसीए सामिउ सुरेसरु ।
सीयह पह रामएवु पाण-नाहु तारयह ससहरु ॥
सो थी-रयणह एरिसह करणुज्जय-हिययस्सु ।
नीसेसु वि अब्भास-कए मन्ने विहिहि अवस्सु ॥
- (३) तयणु मोडिय-छत्त-दंडेण
मुसुमूरिय-तरुवरिण दलिय-सयल-गिरि-नियर-सिहरिण ।
उप्पाडिय-मंदिरिण खणिय-खोणि-तल-रेणु-पसरिण ॥
अंधीकय-जय-लोयणिण पलयाणिल-सरिसेण ।
निवह स-सेन्नु-विसंतुलिउ बलवंतिण पवणेण ॥
- (४) घोर-विसहर-बद्ध-जड-मउडु
दढ-दड्ढ-धरिसण-फुरिय रव-रउहु तडि सरिस-लोयणु ।
अणुगच्छि-कडकडि-दसण-सेणि-वेयाल-भीसणु ॥
अरि अरि सरि सरि इट्टु कु वि इय साडोवु भणंतु ।
दिट्टु कयंत-कराल-तणु रक्खसु इगु आवंतु ॥

- (५) अरि ससहर तवहि तुहं अज्जु
मलयाणिल तुहं फुरहि लेहि पसरु सहयार तं पिहु ।
हलि कोइलि लवि तुहं वि तुमि वि भमर झंकार पयडहु ॥
अरि अरि घट्टय कुसुम-सह षुरिसु होहि तुहं अज्जु ।
एह पाडेसह सयलहं वि तुम्हहं मत्थइ वज्जु ॥
- (५) (१) ध्वनि परिवर्तन समझवो (कोई पक्ष पांच) २ $\frac{1}{2}$
- (b) (1) Explain phonological changes : (any five) 2 $\frac{1}{2}$
पंचाउहु, अब्भास, मउडु, घरिसण, इट्टु, पलयाणिल, अज्जु.
- (२) रूपो ओणभावो : (कोई पक्ष पांच) २ $\frac{1}{2}$
- (2) Explain morphologically : (any five) 2 $\frac{1}{2}$
गिम्हि, सुरेसरु, तवहि, पाडेसइ, आवंतु, तरुवरिण, हिययस्सु.
- २ (अ) ससंदर्भ समझवो : (कोई पक्ष त्रिंश) ८
- 2 (a) Explain with reference to the context : (any three) 9
(१) सक्खं चिय पयडीहुयउ चिट्ठइ एहु अणंगु ।
(२) सहि करेविणु वेसु मयणस्सु आगच्छसु मह पुरउ.....
(३) तसु कहेरिस रिद्धि अइरेण जाय त्ति....
(४) सो तुह धूयहं अट्टहं वि हविहइ दइउ अवस्सु ।
(५) हवउ हवउ मह देव-गुरु-चलण-पसाइण एहु ।
- (५) शब्द-नोंध लपो : (कोई पक्ष त्रिंश) ६
- (b) Write an annotation : (any three) 6
चक्कवइ, दसम दसकाल, जंबुद्वीव, दोहल, पेच्छणय.
- ३ जैन कथा परंपराभां सनत्कुमार चरित्रना कथा विकासनी चर्चा करो. १५
- 3 Discuss the development of Sanatkumar charitra in Jain narrative literature. 15

अथवा/OR

- ૩ ટૂંક નોંધ લખો : ૧૫
- ૩ Write short notes : 15
- (૧) સળતુકુમારચરિત નાં વર્ણનો.
- (1) Descriptions of સળતુકુમારચરિત.
- (૨) સનતકુમારનું પાત્રાલેખન.
- (2) Charactersketch of સનતકુમાર.
- ૪ (અ) કોઈ પણ ત્રણનો ગુજરાતી, હિન્દી કે અંગ્રજીમાં અનુવાદ કરો : ૧૫
- 4 (a) Translate any **three** into Gujarati, Hindi or English : 15
- (૧) તણંતીસે ભદ્દાણ સત્થવાહીણ દોસુ માસેસુ વીઝકંતેસુ ત ઇણ માસેવટ્ટમાણે ઇમેયારૂવે દોહલે પાઝબૂણ-ધન્નાઓ ણં તાઓ અમ્મયાઓ જાવ કયલક્ષણાઓ ણં તાઓ અમ્મયાઓ જાઓ ણં વિઝલં અસણપાણખાઈમ સાઈમં સુબહુયં પુપ્ફવત્થગંધ મલ્લાલંકારં ગહાય મિત્તનાઈ-નિયગ-સયણ સંબંધિ-પરિયાગ મહિલિયાહિ ય સંધિ સંપરિવુઢાઓ રાયગિહં નગરં મજ્ઞંમજ્ઞેણ નિગ્ગચ્છંતિ ।
- (૨) તણં જે સે સાગરદત્ત પુત્રે સત્થવાહદારણ સે ણં કલ્લં જાવ જલંતે જેણેવ સે વણભડટીઅંડણ તેણેવ ડવાગચ્છઈ । ડવાગિચ્છતાં તં સિ ભરૂટીઅંડયંસિ સંકણ કંઘિણ વિઠિગિચ્છાસમાવત્તે ભેયસમાવત્તે કલુસસમાવત્તે-કિં ણં મમં ણ્થ કીલાવણ-ભરૂટીપોયણ ભવિસસઈ ડદાહુ ણો ભિવસસઈ ? તિકટ્ટુ તં ભરૂટી-અંડયં અભિક્ષણં ડક્કેઈ પરિયત્તેઈ, આસારેઈ સંસારેઈ ચાલેઈ, ફંદેઈ, ઘટ્ટેઈ, ડોભેહ અભિક્ષણં-૨ કણ્ણમૂલંસિ ટિટ્ટિયાવેંઈ ।
- (૩) ંવં ભોગવઈણ વિ, ણવરં સા ડોલ્લેઈ ડોલ્લિત્તા અણુગિલઈ અણુગિલિતા સકમ્મસંજુતા જાયા । ંવં રક્ષિયા વિ ણવરં ગેણંઈ ગેણિહતા ઇમેયારૂવે અજ્ઞત્થિણ જાવ સમુપજ્જિત્થા । ંવં ડલુ મમં તાઓ ઇમસસ મિત્તનાઈ શ્વડહં સુણહાણં કુલઘરવગ્ગસસ ય પુરઓ સદ્દાવેત્તા ંવં વયાસી - તુમં ણં પુત્તા । મમ હત્થાઓ જાવ પડિનિજ્જા ંજ્જાસિ । તિકટ્ટુ મમ હત્થંસિ પંચ સાલિઅક્ષણં દલયઈ, તં ભવિયવ્વં ંથં કારણેણ ।
- (૪) સહકારચારુહારો કિંસુયકણિયાસોગ-મડડો ।
અસિયતિલગ બડલાયકો વસંતડકુણરવઈ સાહીણો ॥
તત્થ ચ
પાડલસિરીસસલિલો મલિયાવાસંતિય ધવલવેલો ।
સીયલ સુરંભિ-અનલમગર-ચરિઓ ગિમ્હડકુસાગરો સાહીણો ॥
- (૫) તણંતે કોડુમ્બિયઘોસણં સુચ્ચા ચંપાણનયરીણ બહવે ચરગા ય જાવ ગિહિત્થા ય જેણેવ ધણે સત્થવાહે તેણેવ ડવાગચ્છંતિ તણં ધણે તેસિં ચરગાણ યજાવ ગિહિત્થાણય અચ્છત્તગસસ ડત્તં દલયઈ જાવ પત્થયણં દલયઈ । દલઈત્તા ંવં વયાસી-ગચ્છહ ણં દેવાણુપ્પિયા । ચમ્પાણ નયરીણ બહિયા અગ્ગુજ્જાણંસિ મમં પડિવાલેમાણા ચિટ્ટહ ।

(બ) (૧) કોઈ પણ પાંચ શબ્દોમાં ધ્વનિ-પરિવર્તન સમજાવો :	૨ $\frac{1}{2}$
(1) Recognise with phonetical change any five :	2 $\frac{1}{2}$
સત્થવાહ, લક્ષ્મણ, એથ, રક્ષિયા, ગિન્હ, પત્થયણ, જાવ ।	
(૨) કોઈ પણ પાંચ શબ્દોનું રૂપ ઓળખાવો :	૨ $\frac{1}{2}$
(2) Recognise any five words morphologically :	2 $\frac{1}{2}$
તીસે, જાઓ, ઉવ્વત્તેહ, ચરુણ્હં, સુચ્ચા, બહવે, વયાસી ।	
૫ (અ) કોઈ પણ ત્રણનો પૂર્વાપર સંબંધ બતાવો :	૯
(a) Explain any three with reference to context :	9
(૧) અહાસુહં દેવાણુપ્પિએ ! મા પડિબંધં કરેહ ।	
(૨) તં ણં પુત્તા ! મમ તે સાલિઅક્કખ્ખે પડિનિજ્જાએહિ ।	
(૩) તત્થ ણં તુભ્ભે દેવાણુપ્પિયા ! વાવીસુ ય જાવ વિહરાહિ ।	
(૪) કં તારયામિ કં પાલયામિ ?	
(૫) ગચ્છહ ણં દેવાણુપ્પિયા ! ચંપાએ નયરીએ બહિયા આગુજ્જાણંસિ મમં પડિવાલ મીણા ચિટ્ઠહ ।	
(બ) કોઈ પણ ત્રણ શબ્દ ઉપર ટૂંક નોંધ લખો :	૬
(b) Write short notes on any three :	6
દોહલ, મહાવિદેહ, મહવ્વય, છજ્જીવનિકાય, વણ્ણઓ.	
૬ અંગઆગમોમાં જ્ઞાતાધર્મકથાનું સ્થાન :	૧૫
6 Place of જ્ઞાતાધર્મકથા in Anga Agama.	15
અથવા/OR	
૬ કોઈ પણ બે ઉપર વિસ્તૃત ટિપ્પણી લખો :	૧૫
6 Write detailed note on any two :	15
(૧) જ્ઞાતાધર્મકથા શીર્ષક	
જ્ઞાતાધર્મકથા-the title.	
(૨) જ્ઞાતાધર્મ કથાની શૈલી.	
The style of જ્ઞાતાધર્મકથા.	
(૩) કૂર્મ અધ્યયન	
The કૂર્મ chapter.	